

Juan Jose Sarasolak jarriyak 1924

BERTSO BERRIYAK JUAN JOSE SARASOLA'K BIGARREN ALDIZ JARRIYAK

1/ Bertsuak paratzia
gogora zait neri,
Amezketako artzai
euskaldunari,
Fernando Bengoetxea
Altuna zanari,
arren jakinduriyan
sartu al baneri:
toriatzen ari
litzaizkan berari,
ainbeste memori
duena zan ori;
geiena jaten ziyon
dezakenari.

2/ Irakurriya daukat
gauz ori Argiya'n,
kondaira zarretako
letra garbiyan;
beatzi seme eta alaba
zeuzkan familiyan,
bera allegatzen zan
maiz samar periyon,
Tolosa'ko erriyan
eta Alegriya'n;
izketan neurriyan,
ez modu urriyan,
askotan lagun arte
maitagarriyan.

3/ Fernando bajatzen zan
izandunetara,
pobriaren aldeko
personetara;
artzaia zan partetik
bere lanetara,
gizon estimatua
leku danetara,
euskaldunetara,
ezagunetara,
prinzipaletara,
tertuliya para;
batek galdetu ziyon
modu ontara:

4/ "Fernando, illargiyak
zenbat du pisua?"
Erantzun ziyon: "Jauna
libra osua;
gurutzian lau laurden
orra abisua,
lau partetan konpleto
argi erosua,
arpegi gozua,
amoriyosua,
espiritusua,
ta milagrosua;
nork dauka arren karga
ezin jasua?"

5/ Zenbait estudiante
zitzaizkion joaten
iñork arrazoirikan
ez zion jaten;
oso zalla zan ari
baza eramaten,
juezak gorrotua
argatik zeukaten;
ordañak entzuten
sufritzen etzuten,
gaizki erantzuten
ikusi nai zuten;
etxera enbargua
bota ziyoten.

6/ Aren gañian zala
dirua atera,
juezak juan zitzaizkan
eskatutzera,
bat beintzat Pernandoren
itzari eltzera;
ark eskallerak jarri
tellatu-ertzera;
"Beira gure etxera,
mixeriyen gera,
zu ondo jartzera
etorri al zera?
Igo zaitez ta artu
fiyo bazera".

7/ Orduan Amezketa'n
bikariyo jaunak
erriyarentzat etzan
txarra izana;
jende bearrantzat
errukitzen zana,
iñori barkatutzen
zekiyen gizona;
nola zan persona
prestua ta ona,
bear dan gauzana
bazeukan sona;
Pernandok egin zuen
arren esana.

8/ Andria bialtzen du
meza nagusira
sermoi bat sinistatzen
laister asi da;
kulpitutik entzuna
aien iritzira:
karidade batekin
bi datozen grazira;
goazen noblezira,
zerbait merezi da,
jeniyo bizira,
nai zuten sikira ⁽¹⁾
nunbaitetik saiatu
irabazira.

9/ Bei bat bakarria zuen'
Pernandok beria,
bikariyuak beti
talde obia;
oietara bialdu
dezagun guria, ⁽²⁾
kanpokuak ondoren
etortzen badia,
ekullu libria
betetzeko iria;
jauna orren paria ⁽³⁾
jarri du gordia;
gaur askoren antzeko
auzo-legia.

10/ Izendatua dago
Pernandoren plaza,
aren jakinduriya
etzan eskasa;
il zala nola ziran
eun urte pasa,
irakurtzen duenak
emango du traza;
orduko jolasa,
batzuentzat pasa,
orrenbeste kausa
sufritzeko lasa;
oraingo gizon asko
ez gera gauza.

---

(1) Bertso-paperean: *sikiera*.

(2) Bertso-paperean: *guzia*.

(3) Bertso-paperean: *pazia*.

11/ Bein etxetik irten zan
ferirako idian,
bi señoirita gazte
topo birian;
jator itz egin ziyen ⁽⁴⁾
bere agurian:
zeñen alabak ero
zeintzu ote dian;
bere aldamenian
jarri diranian,
izketa onian,
urrengo galdian:
iya etxian ondo
bizi al dian.

12/ Batek aita markesa,
kondia bestiak,
bi señoirita polit
onen gaztiak.
"Irurok ein ditzaun
gaurko ajustiak,
pena emango lirake'
zueri uztiak;
izketan astiak
ero jolastiak,
zarraren txistiak
ez dira tristiak;
meritu aundiya du
erakustiak.

13/ Nik zuen gurasuak
amigo aundiyak,
beti goguan dauzkat
aien ongiyak:
nerekin konformatzen
bazerate biyak,
irurontzat pagatzen
ditut bazkariyak".
Orduko istoriyak
zer txorakeriyak,
festa eta feriyak,
ezerezkeriyak,
baliatu arteko
enbusteriya.

14/ Esan bezela sartu
ziran Tolosa'ra
ostatu onenera
bazkaritara.
"Neonek gonbiatzen
zaituzte ortara".
Zaku ta makillakin
sartu zan ara,
jan eta eran para,
bete du ijara;
Fernandoren kara:
gero balkoiara,
esanaz: "Deitzen naute
gizonetara".

15/ Bere gisa izketan
jendiarengana;
"Mandatu bat badaukat
aztu zaidana".
Zaku bat bizkarrian
utsik eramana,
atiaren atzian
prendatzat emana;
erana ta jana,
orduko afana,
gero kafe bana
artu eta juana;
señoiritan kontura
bazkari dana.

16/ Ostatuko gizonak
ziyoten esango:
artzaia pagatzera
etzala juango;
borondatez etzuten
berriz eramango,
len artua damutan
ziraden egongo;
boltsatikan sendo
gaztiak izango,
zarrak abiando
'jan eta eran ondo;
ezpaña iortzita
libre Fernando.

ITURRIA:
LEXO BERTSOLARIA
ANTONIO ZABALA
AUSPOA LIBURUTEGIA

---

(4) Bertso-paperean: ziyon